

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

10.03.2026 nr DM-130583-17

Keskkonnaloa nr KL-526213 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 53 lg 1 p 2 ja lg 2 p 2 ja 3, § 61 lõike 1 ning tuginedes Saarde Vallavolikogu 15.05.2025 otsusele nr 1-3/175 ja Verston Eesti OÜ taotlusele nr T-KL/1027047-2, otsustab Keskkonnaamet:

1.1. Anda Verston Eesti OÜ -le (registrikood 11947047) Seljametsa maardlas Seljametsa II liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks keskkonnaluba nr KL-526213 kehtivusajaga 15 aastat;

1.2. Seada antavale keskkonnaloale kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse punktis 3.3. „Kõrvaltingimuste seadmine“ toodust;

1.3. Avalikustada Verston Eesti OÜ -le keskkonnaloa nr KL-526213 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr KL-526213 lahutamatu osa. Keskkonnaluba nr KL-526213 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Verston Eesti OÜ (registrikood 11947047, aadress Pärnu tn 128, Paide linn, Paide linn, Järva maakond, Eesti) esitas Keskkonnaametile 23.12.2024 Seljametsa II liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamise keskkonnaloa (edaspidi *kaevandamisluba*) taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 23.12.2024 dokumendina nr DM-130583-1). Parandatud taotlus esitati 14.03.2025 (DM-130583-5).

Taotletav Seljametsa II liivakarjääri mäeeraldisel teenindusmaa moodustub kolmest lahustükist asudes Jaamakülas ja Kikepera külas, Saarde vallas, Pärnu maakonnas riigile kuuluvatel kinnistutel Surju metskond 2 (tunnus 75601:001:0679) ja Kilingi metskond 1 (tunnus 75601:006:0117). Kinnistute valitseja on Kliimaministeerium, volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus.

Taotletava Seljametsa II liivakarjääri mäeeraldisel pindalal on 12,46 ha ning mäeeraldisel teenindusmaal pindalal on 14,94 ha. Taotletav mäeeraldis hõlmab täielikult Seljametsa liivamaardla täiteliiva aktiivse tarbevaru plokkide 9 ja 10 aT. Kaevandatav varu asub ülalpool ja allpool põhjavee taset.

Kaevandamisloa taotluse kohaselt on seisuga 25.10.2024 mäeeraldisel täiteliiva aktiivne tarbevaru 92 tuhat m³ (9 plokk) ja täiteliiva aktiivne tarbevaru 42 tuhat m³ (10 plokk, 9 plokki lamamis, allpool põhjavee taset). Kaevandatava täiteliiva maht 130 tuhat m³. Katendi maht mäeeraldisel on 27 tuhat m³, sellest mulla maht 27 tuhat m³. Keskmise kaevandatava maht aastas on 10 tuhat m³. Maavara kasutusalaadeks on teede remont ja hooldus ning ehitustegevus. Korrastamise suunaks on maatulundusmaa (tehisveekogu ja metsamaa). Taotletava loa kehtivuseks 15 aastat.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõuaseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1990 eurot on tasutud 23.12.2024 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-ameti (alates 01.01.2025 Maa- ja Ruumiamet) 27.12.2024 kiri nr 9-3/24/15862-2. Paluti täiendada graafilisi lisasid ja seletuskirja.

Verstov Eesti OÜ esitas parandatud taotluse 14.03.2025 (DM-130583-5).

Keskkonnaloa parandatud taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja (Eesti Geoloogiateenistus 24.03.2025 kiri nr 13-1/25-506). Ettepanekuid ei esitatud.

Seljametsa II liivakarjäär kattub kogu pindalal maaparandussüsteemidega: lääneosas Vohu (TP639) (kood 6114760020110002) ja idaosas Ilvese (kood 6114760020110001).

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse kaevandamisloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teade võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav

avalik huvi.

Keskkonnaloa taotlus on 25.03.2025 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 25.03.2025 kirjaga nr DM-130583-7 keskkonnaloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kuni loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igal isikul õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Avalikustamise käigus taotluse kohta ettepanekuid ja märkusi ei esitatud.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

KeÜS § 47 lõike 2, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet 22.01.2026 õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul.

Eelnõude avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis Verston Eesti OÜ -lt 22.01.2026 kirjaga nr DM-130583-15 arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saamisest.

Verston Eesti OÜ ei esitanud arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa andmise otsuse ja loa eelnõule ega pikendanud vastamise tähtaega.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav

tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (*KMH määrus*).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 20.06.2025 kirjaga nr DM-130583-13 „Seljametsa II liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata KMH Seljametsa II liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnaloa kõrvaltingimustena (vt p 3.3.).

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1. antav keskkonnaluba nr KL-526213 annab Verston Eesti OÜ -le õiguse Seljametsa II liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnaloa andmisel

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Taotlus on edastatud arvamuse saamiseks Saarde Vallavalitsusele 25.03.2025 kirjaga nr DM-130583-8.

Saarde Vallavolikogu 15.05.2025 otsusega nr 1-3/175 nõustus Verston Eesti OÜ-le (registrikood 11947047) kaevandamisloa andmisega Saarde vallas Jaamakülas ja Kikepera külas Seljametsa II liivakarjääris maavara kaevandamiseks.

Tulenevalt MaaPS § 50 lõikest 6 tuleb kaevandamisloa taotlemisel taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab kaevandamisloa taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta. Kui jätmed tekivad kaevandamise käigus, siis jäätmeseaduse § 42¹ lõike 3 punkti 1 alusel esitatakse kaevandamisjäätmekava loa andjale kinnitamiseks koos asjaomase loa taotlusega, lähtudes MaaPS kehtestatud nõuetest. Jäätmeseaduse § 7¹ lõike 1 kohaselt loetakse kaevandamisjätmeteks jätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena. Seljametsa II liivakarjääri kaevandamisloa taotluse seletuskirjas on kinnitatud, et kaevandamise käigus jätmeid ei teki, seega pole vajalik jäätmekava esitamine.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Seljametsa II liivakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Saarde Vallavolikogu 15.05.2025 otsusega nr 1-3/175 nõustus Verston Eesti OÜ-le (registrikood 11947047) kaevandamisloa andmisega Saarde vallas Jaamakülas ja Kikepera külas Seljametsa II liivakarjääris maavara kaevandamiseks.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaamet jättis 20.06.2025 kirjaga nr DM-130583-13 „Seljametsa II liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine“

algatamata KMH Seljametsa II liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele. Kinnitatud KMH eelhinnangu järelendus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Verston Eesti OÜ ei ole seisuga 05.01.2026 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhinnangu ning otsustanud 20.06.2025 kirjaga nr DM-130583-13 Seljametsa II liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhinnangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Seljametsa liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250-300 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra või tahkete peenosakeste häiring. Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhinnangus järgmised keskkonnameetmed:

1. Juhul kui tolm põhjustab häiringuid ümbruskonna aladele või elanikele, tuleb karjääri tegevusega seonduva tolmu leviku piiramiseks kaevandamise ja vedude perioodil kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C, niisutada karjäärisiseseid teid ja platse.
2. Põhjavee reostumise vältimiseks seadmete või masinate tankimine ja remont võib toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil.
3. Kaevandada tohib esmaspäevast reedeni kella 7.00-23.00. Laupäeval, pühapäeval ja riiklikel pühadel kaevandamine keelatud.

Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Saarde Vallavolikogu 15.05.2025 otsusega nr 1-3/175 nõustus Verston Eesti OÜ-le (registrikood 11947047) kaevandamisloa andmisega Saarde vallas Jaamakülas ja Kikepera külas Seljametsa II liivakarjääris maavara kaevandamiseks. Tingimusi ei esitatud.

3.4. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Keskkonnaloa taotluse avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei laekunud.

Keskkonnaloa andmise otsuse ja loa eelnõu avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Seljametsa II mäeeraldise plaan
3. Seljametsa II mäeeraldise läbilõiked
4. Seljametsa II korrastatud ala plaan

Teadmiseks: ARVO LORENTS, Eesti Geoloogiateenistus, Maa- ja Ruumiamet,
Põllumajandus- ja Toiduamet, Reet Leimann, Riigimetsa Majandamise Keskus, Saarde
Vallavalitsus, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Aare Mark
vanemspetsialist
maapõuebüroo